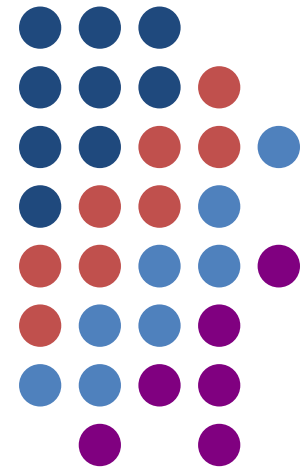

Bài 3: Khung lý thuyết về thực thi chính sách

Thực thi Chính sách
Nguyễn Xuân Thành
Học kỳ Thu, 2018

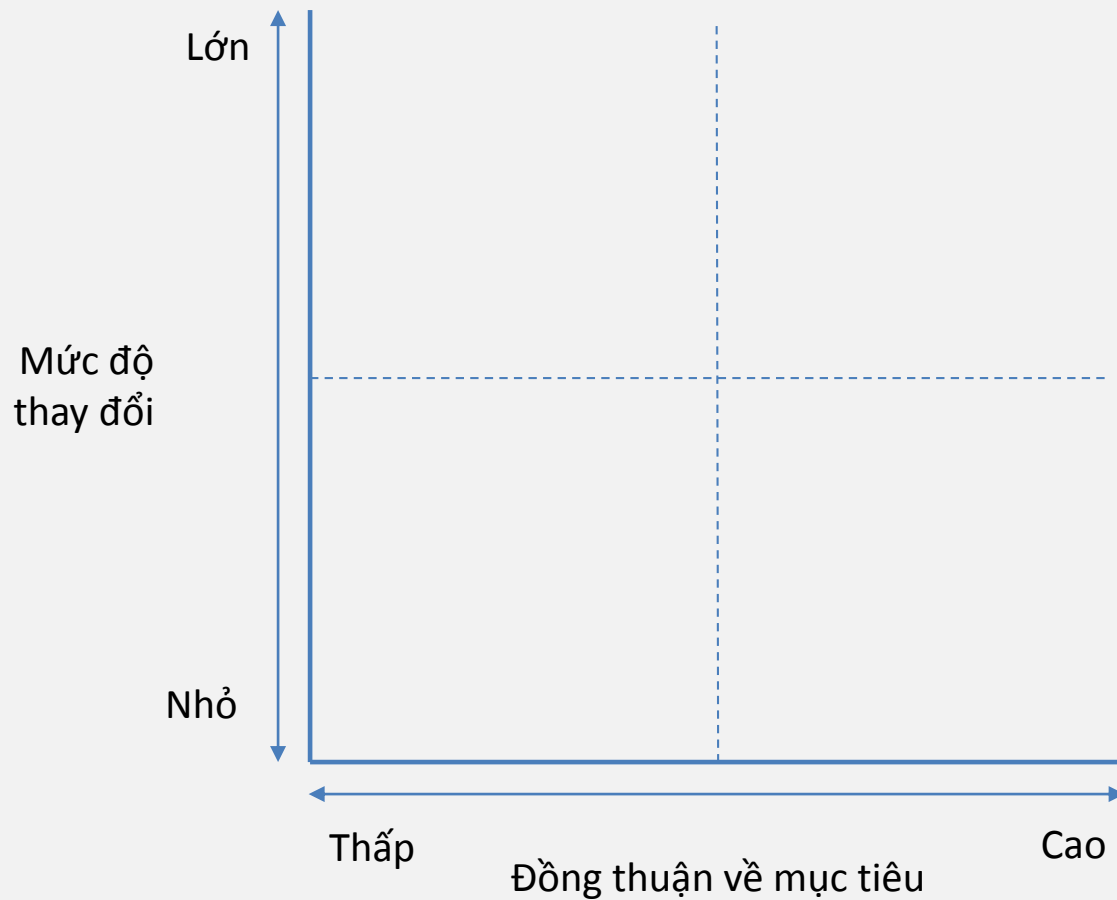

Các mô hình thể hệ thứ nhất

Cuộc cạnh tranh giữa cách tiếp cận từ dưới lên và từ trên xuống

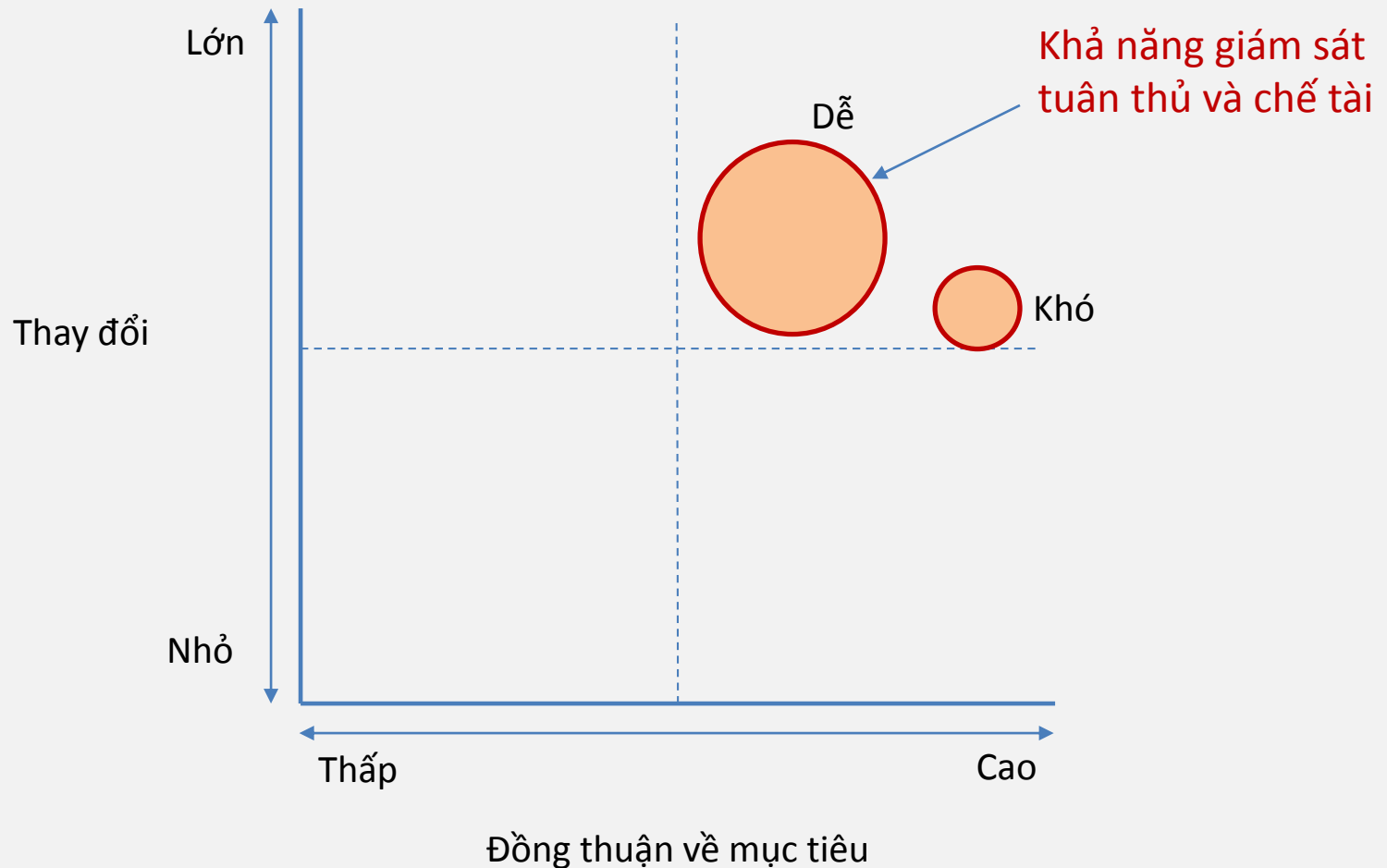
Biến số	Quan điểm từ trên xuống	Quan điểm từ dưới lên
Người ra quyết định và làm chính sách	Người làm chính sách	Cán bộ cơ sở
Khởi điểm	Văn bản ban hành	Vấn đề trực trặc
Cơ chế	Chính thức	Chính thức và phi chính thức
Quá trình	Thuần túy hành chính	Kết nối, bao gồm cả hành chính
Quyền hạn	Tập trung	Phi tập trung
Kết quả	Mang tính chuẩn đoán	Mang tính mô tả
Quyền tự định	Cán bộ cấp trên	Cán bộ cấp dưới

Hai khía cạnh của chính sách ảnh hưởng đến thực thi (Van Meter & Van Horn, 1975)

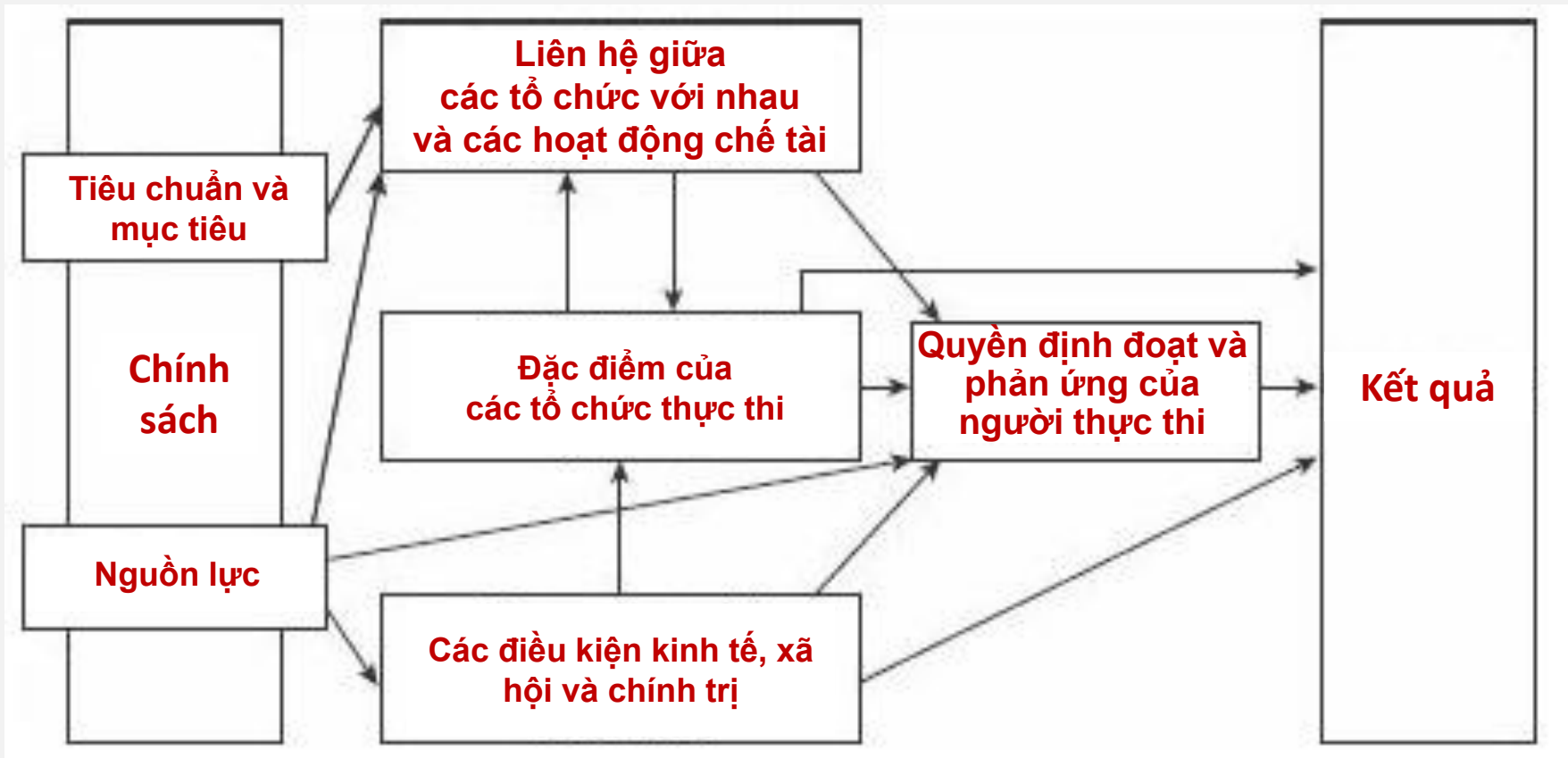

Thêm chiều thứ ba?
Khả năng giám sát tuân thủ
và chế tài (dễ hay khó)

Thách thức thực thi chính sách: Mô hình 3 chiều

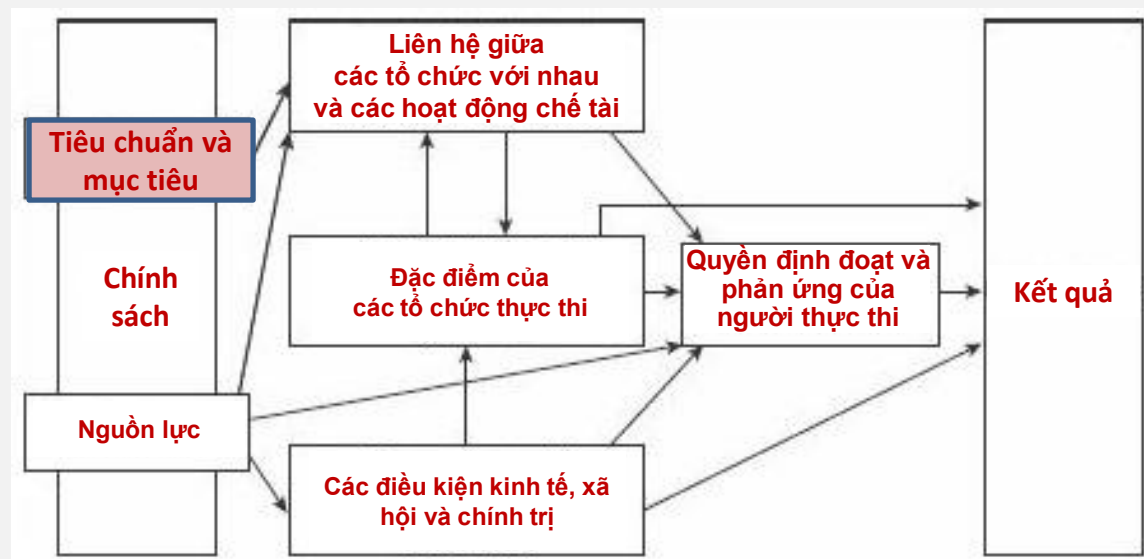

Mô hình Van Meter & Van Horn về thực thi chính sách từ trên xuống

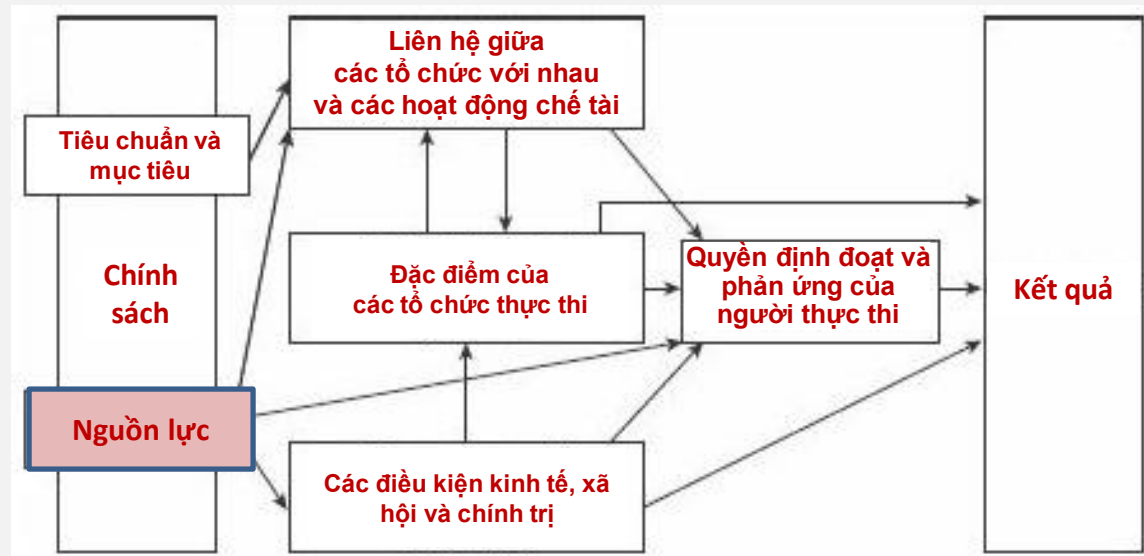
Mục tiêu và tiêu chuẩn

- Đề cập trong văn bản ban hành.
- Phát biểu của người làm chính sách
- Nhưng nhiều trường hợp, phải được suy luận ra.

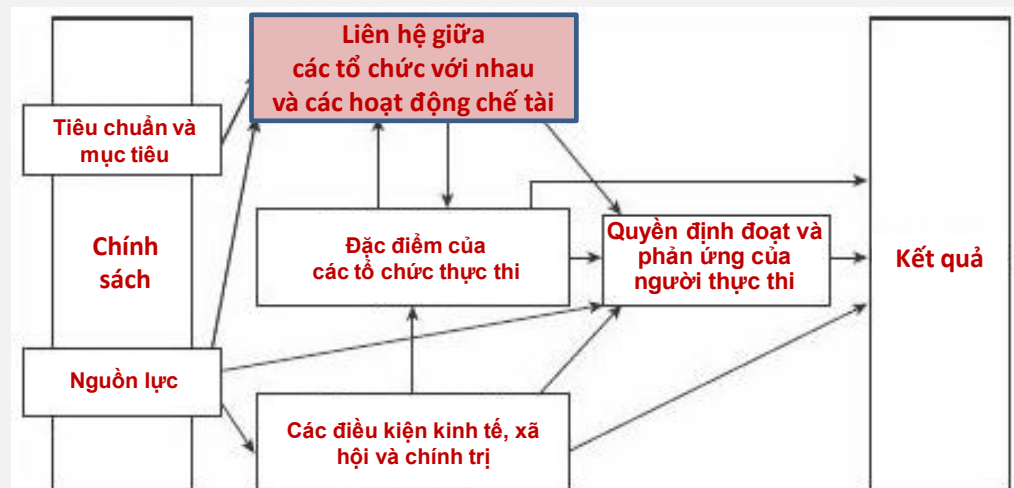
Nguồn lực

- Tài chính
- Nhân sự
- Tài nguyên

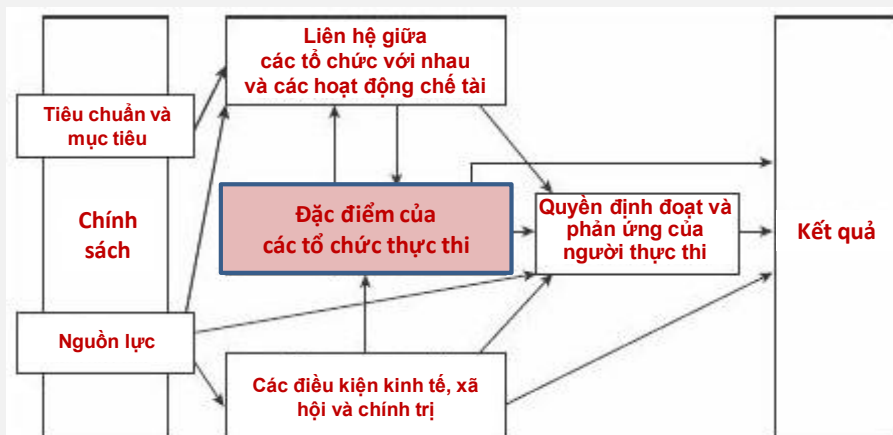
Truyền thông và chế tài

- Truyền thông mục tiêu và tiêu chuẩn của chính sách
- Tính nhất quán của truyền thông
- Cơ chế và quy trình áp đặt bởi cấp trên để cấp dưới thực thi đúng với mục tiêu và tiêu chuẩn của chính sách.
- Hướng dẫn, tập huấn
- Hỗ trợ kỹ thuật
- Cơ chế thưởng, phạt (khuyến khích)
- Cơ chế báo cáo, giám sát

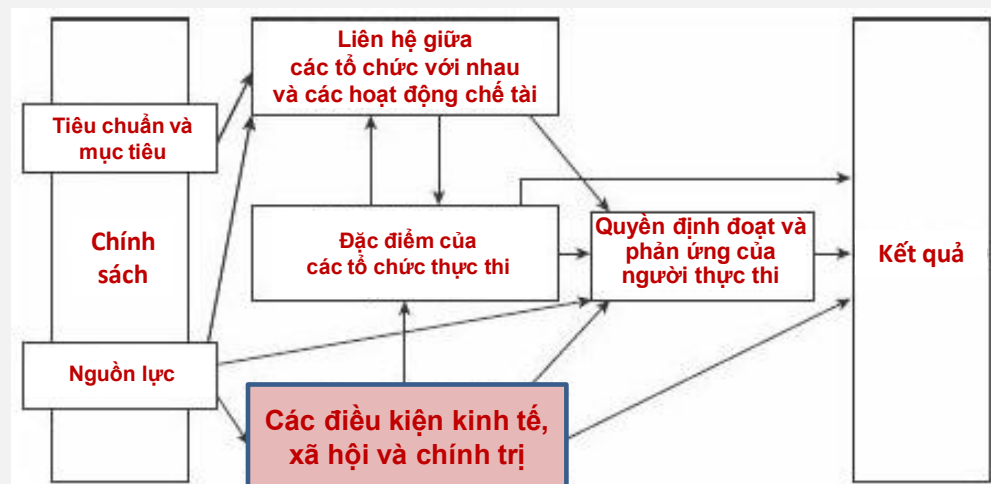
Đặc điểm của tổ chức thực thi

- Năng lực của tổ chức
- Quy mô của tổ chức
- Nguồn lực của tổ chức
- Bộ máy và cơ chế kiểm soát trong nội bộ tổ chức
- Sức mạnh chính trị của tổ chức
- Sức sống của tổ chức
- Mức độ mở của cơ chế truyền thông trong tổ chức
- Các mối liên kết chính thức và phi chính thức với các cơ quan hoạch định về chế tài tài thực thi chính sách

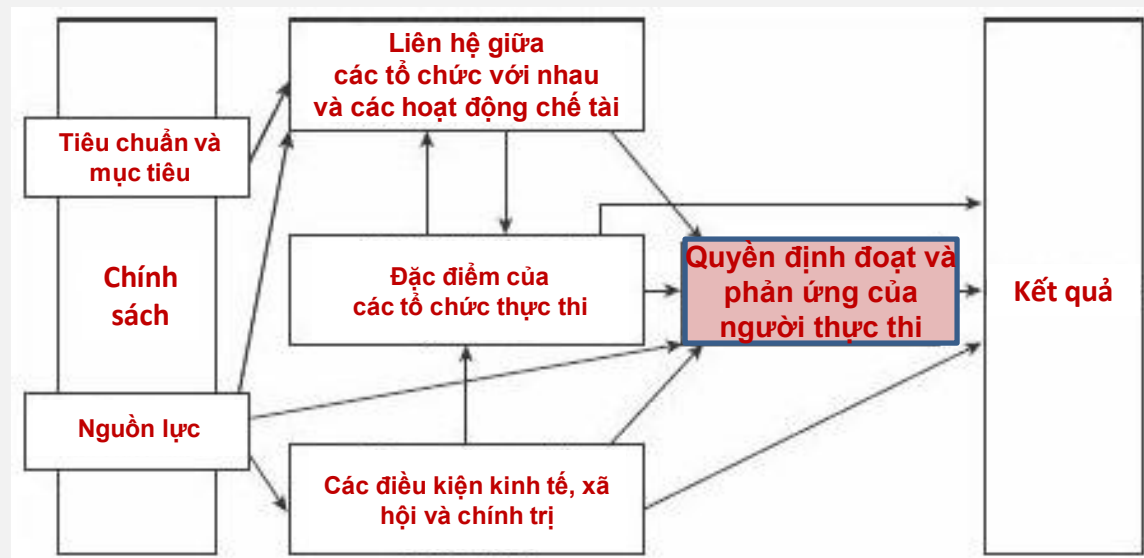
Các điều kiện kinh tế, xã hội và chính trị

- Nguồn lực kinh tế trong khu vực thực thi chính sách có đủ để triển khai thành công hay không?
- Ý kiến người dân, sự ủng hộ của xã hội đối với chính sách
- Giới tinh hoa ủng hộ hay phản đối
- Mức độ chia rẽ giữa các đảng phái chính trị, hay trong nội bộ một đảng
- Các nhóm lợi ích ủng hộ và phản đối chính sách

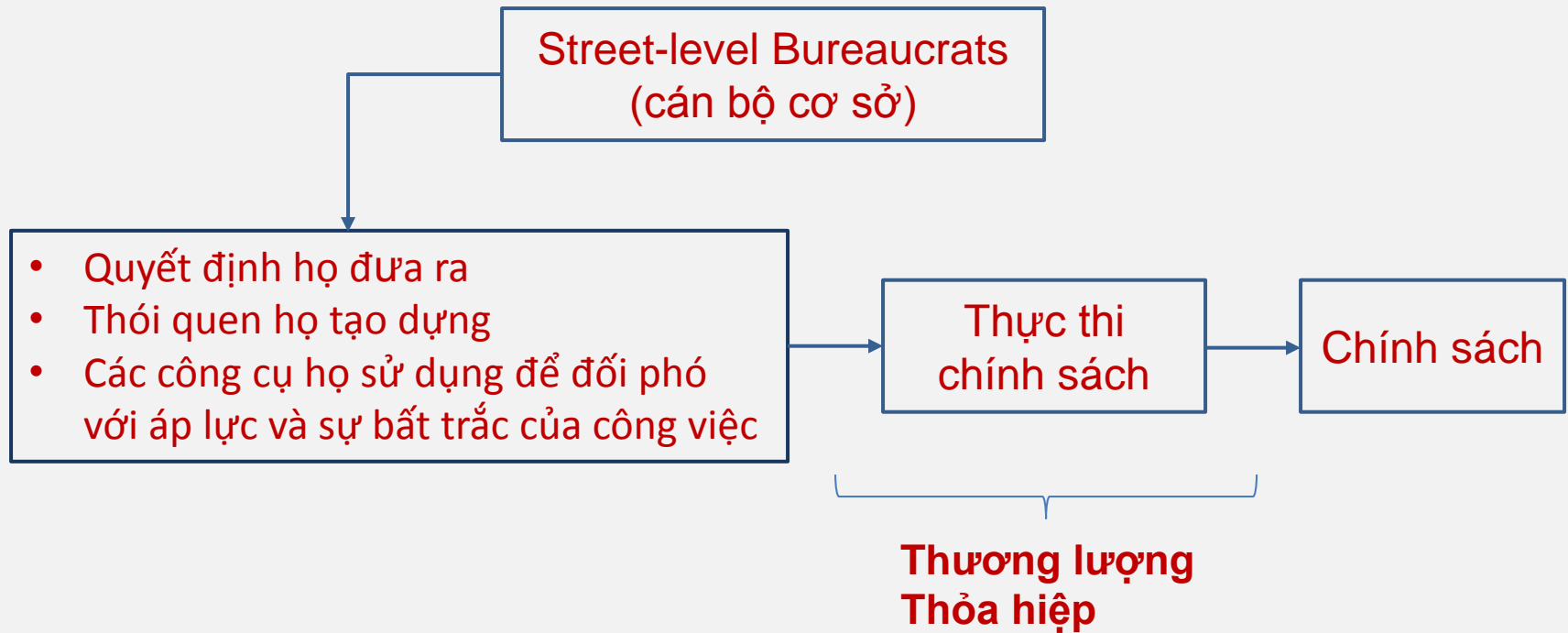

Quyền định đoạt và phản ứng của người thực thi

- Hiểu và nhận thức về chính sách
- Chiều hướng phản ứng
- Cường độ của phản ứng

Mô hình Lipsky về thực thi chính sách từ dưới lên

Các mô hình thể hệ thứ hai

Dung hòa và kết hợp cách tiếp cận từ dưới lên và từ trên xuống

Biến số	Quan điểm từ trên xuống	Quan điểm từ dưới lên
Người ra quyết định và làm chính sách	Người làm chính sách	Cán bộ cơ sở
Khởi điểm	Văn bản ban hành	Vấn đề trực trặc
Cơ chế	Chính thức	Chính thức và phi chính thức
Quá trình	Thuần túy hành chính	Kết nối, bao gồm cả hành chính
Quyền hạn	Tập trung	Phi tập trung
Kết quả	Mang tính chuẩn đoán	Mang tính mô tả
Quyền tự định	Cán bộ cấp trên	Cán bộ cấp dưới

Elmore (1982 & 1985) kết hai cách tiếp cận

- Người thiết kế phải lựa chọn các công cụ chính sách và người thực thi phải triển khai các công cụ này dựa vào:

Cấu trúc động cơ khuyến khích của các nhóm bị chi phối bởi chính sách.

- Từ trên xuống:
 - Mục tiêu rõ ràng
 - Các chương trình, công cụ và nguồn lực cần triển khai để đạt mục tiêu
 - Tiêu chí để đánh giá
- Từ dưới lên:
 - Hành vi sẽ bị điều chỉnh ở cấp thấp nhất
 - Các chương trình, chương trình, công cụ và nguồn lực cần triển khai để thanh đổi hành vi (lần lượt từ dưới lên trên)

Richard E. Matland (1995): Mô hình 'Ambiguity & Conflict'

		Mức độ xung đột lợi ích	
		Xung đột cao	Xung đột thấp
Mức độ rõ ràng về mục tiêu và công cụ	Không rõ ràng	Thực thi một cách hình thức	Thực thi thí điểm
	Rõ ràng	Thực thi với sự hậu thuẫn của hệ thống chính trị	Thực thi thuần túy bằng bộ máy hành chính

Thomas and Grindle (1990): Mô hình tương tác về thực thi cải cách chính sách

- Sánh kiến cải cách chính sách có thể được thay đổi hay bị đảo chiều tại mọi bước của quá trình chính sách bởi áp lực từ nhóm có liên quan và phản ứng của nhà hoạch định và/hay người thực thi.